

Brüsszel, 2026. július 2.
(OR. en)

10047/26
ADD 1

LIMITE

CORLX 574
CFSP/PESC 841
CONOP 33
COTER 85
CONUN 100

FELJEGYZÉS

Tárgy: A TANÁCS HATÁROZATA a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik nem állami szereplők körében való elterjedésének megakadályozásáról szóló 1540 (2004) sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásának támogatásáról – Melléklet

Projektdokumentum

Az Európai Unió hozzájárulása a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik nem állami szereplők körében való elterjedésének megakadályozásáról szóló 1540 (2004) sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásának támogatásához

1. HÁTTÉR

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni, az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa szerepének megerősítését, valamint a proliferációval kapcsolatos kihívásokkal való szembenézéshez szükséges kapacitás növelését célul kitűző, 2003. december 12-én elfogadott európai uniós stratégiával összhangban az Európai Unió (EU) az évek során következetesen támogatta az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1540 (2004) sz. határozatának és az ENSZ BT azt követő határozatainak a végrehajtását.

E támogatás nyújtására 2006 óta az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) által végrehajtott, egymást követő uniós tanácsi együttes fellépések és tanácsi határozatok révén kerül sor. Az UNODA feladata, hogy támogatást nyújtson a Biztonsági Tanácsnak az 1540. sz. határozat alapján létrehozott bizottsága (a továbbiakban: az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottság) és annak szakértői csoportja számára, emellett pedig a határozatot támogató uniós finanszírozású projektek programvégrehajtó szerveként is működik.

Az UNODA központi szerepet tölt be az 1540. sz. határozat hatékony végrehajtásának globális, regionális és nemzeti szinten történő előmozdításában és elősegítésében. Az UNODA a megbízatásaival – többek között az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1977 (2011) sz. határozata szerinti megbízatásával – összhangban platformot biztosít az 1540. sz. határozattal kapcsolatos tudatosság növeléséhez, a nemzeti végrehajtási kapacitások megerősítéséhez, valamint a tematikus és horizontális kérdésekkel kapcsolatos párbeszéd és együttműködés előmozdításához. Az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottsággal, a tagállamokkal, a kormányközi szervezetekkel, a szakosodott nemzetközi szervezetekkel, a regionális és szubregionális szervezetekkel és a civil társadalommal folytatott szoros együttműködés révén az UNODA fokozatosan kibővítette az általa nyújtott támogatást, és hozzáigazította azt az országok és régiók sajátos szükségleteihez és prioritásaihoz.

Az UNODA-nak az 1540. sz. határozat végrehajtását támogató globális erőfeszítésekhez való jelentős hozzájárulása az elvégzett tevékenységek nagy számából is látszik. Az UNODA 2011 és 2025 között több mint 200 tevékenységet támogatott, szervezett vagy társszervezett, ami még inkább rávilágít arra, hogy kulcsszerepet tölt be a végrehajtási és segítségnyújtási erőfeszítések globális előmozdításában. Az egymást követő uniós tanácsi határozatok alapján végzett tevékenységek mérhető eredményekkel jártak, így többek között javították a jelentéstételi arányokat, valamint megerősítették az 1540. sz. határozat és az azt követő határozatok végrehajtására vonatkozó nemzeti jogi és intézményi kereteket. Ezen előrelépések ellenére számos régióban továbbra is jelentős hiányosságok tapasztalhatók a végrehajtás terén. Számos állam továbbra is kihívásokkal néz szembe a jogszabályi és szabályozási keretek kidolgozását, az ügynökségek közötti koordinációt és a technikai szakértelmet illetően, valamint az erőforrások szűkössége miatt.

A javaslat tekintetében meghatározott kiemelt régiók – Afrika, Latin-Amerika, a karib-tengeri térség, továbbá Ázsia és a csendes-óceáni térség – továbbra is lemaradásban vannak az 1540. sz. határozat hatékony végrehajtása terén. Míg Afrikában a proliferációs kockázatok továbbra is jelentősek, és a terrorista csoportok jelentette veszély más régiókhoz képest itt jellemző a leginkább, az államoknak csak valamivel több mint egyharmada számol be arról, hogy érvényben vannak kulcsfontosságú intézményi és jogi intézkedések. Nevezetesen azon nyolc tagállam közül, amelyek nem nyújtottak be nemzeti jelentést az 1540. sz. határozat alapján, hét ebbe a régióba tartozik. A javasolt határozat ezért prioritásként fogja kezelni és ki fogja terjeszteni a keresletvezérelt technikai segítségnyújtást és kapacitásépítést, beleértve a jogalkotás fejlesztését is, ami továbbra is elsőrangúan fontos. Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben nagy tétje van az 1540. sz. határozat végrehajtásának, különösen a nemzetközi szervezett bűnözés gyors terjedésére és az exportellenőrzési rendszerek tartós hiányosságaira tekintettel. A tagállamok mintegy fele számolt be arról, hogy bevezetett intézkedéseket, de a végrehajtásuk továbbra is egyenetlen, a jogalkotási eszközök széttagoltak, az intézményi koordináció pedig nem következetes. A javasolt határozat prioritásként fogja kezelni a testre szabott jogi és technikai segítségnyújtást, amelyet megerősített regionális együttműködés egészít ki a vonatkozó jogszabályok és egyéb rendelkezések kidolgozásának és működőképessé tételének előmozdítása érdekében. Ázsiában és a csendes-óceáni térségben a szabályozatlan, proliferációs veszéllyel járó áruk tiltott kereskedelme és finanszírozása továbbra is jelentős regionális biztonsági kihívást jelent. Számos végrehajtási intézkedés van érvényben, de ezek továbbra is egyenetlenek, és hiányosságok tapasztalhatók a jogszabályi keretek, az ügynökségek közötti koordináció és az információmegosztás terén. A javasolt határozat a hatékony stratégiai kereskedelemirányítás előmozdítása érdekében megerősíti a jogalkotási segítségnyújtást és az intézményesített kapacitásépítést, többek között az 1540. sz. határozat szerinti exportellenőrzési és végrehajtási kötelezettségek végrehajtásának támogatása révén.

Valamennyi régióban közös horizontális kihívást jelent az erőforrások tartós szűkössége, így például az 1540. sz. határozat szerinti nemzeti kapcsolattartó pontokat gyakran érintő nagyarányú fluktuáció, a korlátozott képzés és az egymással versengő prioritások, ami rávilágít arra, hogy tartós kapacitásépítésre, célzott erőforrás-támogatásra és megerősített nemzetközi együttműködésre van szükség. E kihívások kezelése olyan tartós szerepvállalást igényel, amely a végrehajtási erőfeszítések hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása érdekében megerősíti az intézményi kapacitásokat és előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást.

Emellett az olyan fejlemények, mint a kialakulóban lévő technológiák és a kettős felhasználással járó változó kockázatok rávilágítanak arra, hogy az 1540. sz. határozat továbbra is releváns, és hogy szükség van tartós és adaptív nemzetközi támogatásra. A projekt hozzá fog tovább járulni az 1540. sz. határozat végrehajtásának 2027. évi átfogó felülvizsgálatát előkészítő, folyamatban lévő nemzetközi erőfeszítésekhez is.

A jelenlegi javaslat a tagállamoknak kérésre nyújtott közvetlen, keresletvezérelt segítségnyújtásra tér át, összhangban a korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok keretében végrehajtott tevékenységekből levont tanulságokkal, valamint az 1540. sz. határozatnak a bizottság általi 2022. évi átfogó felülvizsgálatával, amely kiemelte, hogy javítani kell a segítségnyújtási kérelmekkel kapcsolatos reagálóképességet. Az elért eredmények és az azonosított szükségletek alapján a javaslat célja a regionális kapacitások és együttműködés további erősítése, valamint a régióközi tevékenységek előmozdítása.

Az újabb tanácsi határozat révén megvalósuló további uniós szerepvállalás elengedhetetlen lesz az eddig elért eredmények megszilárdításához, a végrehajtási erőfeszítések lendületének fenntartásához, valamint a tagállami kapacitásoknak a következetes, hosszú távú támogatás révén történő további megerősítéséhez.

2. ÁLTALÁNOS KERET

E javasolt projekt a (KKBP) 2023/654 tanácsi határozat, valamint az UNODA által végrehajtott, az 1540. sz. határozat végrehajtását támogató korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok eredményeire fog épülni. Adott esetben konkrét tevékenységek más nemzetközi vagy regionális szervezetekkel közösen is végrehajthatók. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) a javasolt tanácsi határozat értelmében támogatná a saját régiójában a vonatkozó tevékenységek végrehajtását, amelyek finanszírozása az UNODA-n keresztül történne.

A javasolt tanácsi határozat végrehajtására a következő elvek lesznek irányadók:

- a) a lehető legjobban támaszkodni kell az 1540. sz. határozat hatékony végrehajtásának támogatásáról szóló korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok útján szerzett tapasztalatokra és levont tanulságokra;
- b) prioritásként kell kezelni az államok által azonosított és az államoktól érkező konkrét igényeket, többek között a kapacitási követelményeket, és testre szabott, keresletvezérelt megközelítések révén biztosítani kell a segítségnyújtást és a kapacitásépítést;
- c) ösztönözni kell a támogatott tevékenységek iránti nemzeti és regionális felelősségvállalást, biztosítandó a hosszú távú fenntarthatóságot és az intézményi kapacitás fenntartását;
- d) biztosítani kell az UNODA, az EU és az 1540. sz. határozat végrehajtásának támogatásában részt vevő érintett nemzetközi, regionális és szubregionális szereplők közötti kiegészítő jelleget, koordinációt és szinergiákat;

- e) azokra a tevékenységekre kell összpontosítani, amelyek konkrét és mérhető eredményeket hoztak, különösen a nemzeti végrehajtás megerősítése, a jelentéstételi és segítségnyújtási mechanizmusok javítása, az érdekelt felek tudatosságának növelése, valamint az 1540. sz. határozat végrehajtása iránti tartós elkötelezettség előmozdítása terén;
- f) az 1540. sz. határozat keretében fokozni kell a reagálóképességet azon lehetőségekre és kihívásokra, amelyek a kialakulóban lévő technológiák, a tudományos fejlődés és a kettős felhasználással járó, folytonosan alakuló kockázatok miatt jelentkeznek; valamint
- g) biztosítani kell a nemi dimenzió beépítését a projekttevékenységekbe, és elő kell mozdítani a nők részvételét és vezető szerepét az e javasolt tanácsi határozat szerinti tevékenységekben és párbeszédekben.

3. CÉLKITŰZÉSEK

A korábbi uniós tanácsi határozatok révén elért eredményekre és a 2022. évi átfogó felülvizsgálatra építve az UNODA – a nemzeti, szubregionális és regionális végrehajtási erőfeszítések és kapacitások megerősítésére irányuló célzott és koordinált intézkedések révén – továbbra is elő fogja mozdítani az 1540. sz. határozat és az azt követő határozatok hatékony és egyetemes végrehajtását. Ezen intézkedések a nemzeti kapacitások kiépítésére, a nemzeti kapcsolattartó pontok közötti együttműködés megerősítésére és az államok igényeire reagáló technikai és tematikus segítségnyújtás elősegítésére összpontosítanak, mégpedig a releváns érdekelt felek közötti nemzetközi együttműködés és a tudatosságnak a körükben történő növelése révén.

Amint azt a 2009 óta végzett átfogó felülvizsgálatok eredményei is alátámasztják, az 1540. sz. határozat végrehajtásának megerősítéséhez olyan többéves összehangolt erőfeszítésekre van szükség, amelyek tekintettel vannak a regionális kontextusra és a nemzeti sajátosságokra. A program a korábbi uniós támogatási pályázatok alapján végzett tevékenységek lendületére épít, és fenntartja ezt a lendületet egy többértékű megközelítés révén, amely a következőket foglalja magában:

Átfogó célkitűzés (elvárt hatás)

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásával összhangban a program általános célkitűzése, hogy hozzájáruljon a nemzetközi békéhez és biztonsághoz azáltal, hogy támogatja a tagállamokat a – továbbra is a nemzetközi nonproliférációs architektúra egyik pillérét képező – 1540. sz. határozat teljes körű és hatékony nemzeti végrehajtásában.

E célkitűzés a 2006/419/KKBP és a 2008/368/KKBP együttes fellépés, valamint a 2013/391/KKBP, a (KKBP) 2017/809 és a (KKBP) 2023/654 tanácsi határozat révén nyújtott korábbi uniós támogatásra épül.

Konkrét célkitűzések

- a) Az 1540. sz. határozat végrehajtásához szükséges nemzeti és regionális kapacitások megerősítése, többek között képzés, kapacitásépítés, technikai segítségnyújtás, valamint segítségnyújtási kérelmeknek és felajánlásoknak az elősegítése révén;
- b) a határozat hatékony végrehajtásának támogatása céljából a nemzeti kapcsolattartó pontok kapacitásának, szerepének és hatékonyságának növelése, beleértve az államok és az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottság közötti, valamint maguk a kapcsolattartó pontok közötti koordináció, együttműködés és információcsere javítását;
- c) az államok kérése nyomán önkéntes nemzeti végrehajtási cselekvési tervek kidolgozásának, aktualizálásának és gyakorlati végrehajtásának támogatása, valamint ezt követően az azonosított hiányosságok és szükségletek kezelése érdekében a testre szabott segítségnyújtáshoz való hozzáférés megkönnyítése;
- d) a szubregionális, regionális és nemzetközi együttműködés előmozdítása, hozzájárulva ezzel ahhoz, hogy az 1540. sz. határozat végrehajtása során erősödjenek a szinergiák, a koherencia és a kiegészítő jelleg;

- e) a tudatosság növelése az érintett közönség – többek között a kormányzati hatóságok, a parlamenti képviselők, a magánszektor, a tudományos élet és a civil társadalom – körében az 1540. sz. határozat teljes körű végrehajtásával kapcsolatos kötelezettségekkel és a végrehajtás fontosságával kapcsolatban;
- f) az érintett közönség, köztük a nők érdemi részvételének erősítése az 1540. sz. határozat végrehajtására irányuló nemzetközi, regionális és nemzeti erőfeszítésekben;
- g) a 2009., a 2016. és a 2022. évi átfogó felülvizsgálat vonatkozó ajánlásai gyakorlati végrehajtásának, valamint a 2027. évi átfogó felülvizsgálat előkészítésének és az eredményei végrehajtásának támogatása.

4. VÁRT EREDMÉNYEK

Várt általános eredmény:

A tagállamok fokozzák az 1540. sz. határozat nemzeti szintű végrehajtását.

Várt konkrét eredmények:

- a) A nemzeti hatóságok és a civil társadalom körében nő a tudatosság az 1540. sz. határozat teljes körű és hatékony végrehajtásának fontosságával kapcsolatban;
- b) javulnak és megerősödnek az 1540. sz. határozat tekintetében releváns nemzeti jogi, szabályozási és közigazgatási keretek;
- c) megerősödnek a kapcsolattartó pontoknak és más érintett nemzeti érdekelt feleknek az intézményi és technikai kapacitásai, szorosabbá válik az ügynökségek közötti koordináció;
- d) Javul a nemzeti jelentések, az önkéntes cselekvési tervek és az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottsághoz benyújtott kapcsolódó dokumentumok minősége, teljessége, következetessége és időszerűsége; valamint
- e) fokozottabbá válik a koordináció, a tevékenységek egymást kiegészítő jellege és az információmegosztás a nemzetközi, regionális és szubregionális partnerek között.

5. TEVÉKENYSÉGEK

A folyamatban lévő támogatási ciklusból levont tanulságok alapján ez a projekt célzott nemzeti és szubregionális tevékenységekre, például szimulációs gyakorlatokra összpontosít, nem pedig nagyszabású regionális figyelemfelkeltő rendezvényekre. Ez a megközelítés gyakorlatiasabb, célzottabb, a tagállamok konkrét kéréseit kielégítő támogatást tesz lehetővé. A koordináció és az ismeretek cseréjének megkönnyítése érdekében a regionális kapcsolattartó pontok személyzete továbbra is képzésben fog részesülni.

I. Az 1540. sz. határozatban foglalt kötelezettségek végrehajtására irányuló kapacitások megerősítése a kormánytisztviselők körében

1A. tevékenység: Kapacitásépítéssel foglalkozó tematikus munkaértekezletek és képzések

Legfeljebb öt állam segítségnyújtási kérelmére válaszul kapacitásépítéssel foglalkozó tematikus munkaértekezletek és képzések szervezésére kerül majd sor, elsőbbséget biztosítva az afrikai, ázsiai és csendes-óceáni, latin-amerikai és karibi országoknak. Ezek a tevékenységek kiegészítik majd az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottságnak a felajánlások és megkeresések összehangolásával kapcsolatos feladatait, és támogatják az államokat abban, hogy gyakorlati és célzott lépéseket tegyenek az 1540. sz. határozat nemzeti végrehajtásának megerősítése érdekében. Az említett munkaértekezletek és képzések megerősítik majd a kormányzati tisztviselők kapacitását, csakúgy mint az ügynökségek közötti koordinációt, hozzájárulva a hatékonyabb nemzeti végrehajtáshoz. Nemzetközi és regionális szervezetek, valamint a téma szakértői is felkérhetők képzés nyújtására, jogalkotási eszközök ismertetésére és a vonatkozó segítségnyújtási programok bemutatására.

A nemzeti igényektől és körülményektől függően a munkaértekezletek a következőkre irányulhatnak:

- növelhetik az érintettek körében az 1540. sz. határozat és az ahhoz kapcsolódó későbbi határozatok ismertségét;
- megvizsgálhatják a nemzeti jogi és szabályozási kereteket és végrehajtási intézkedéseket a hiányosságok azonosítása és a legfontosabb tevékenységek meghatározása érdekében;
- azonosíthatják az érintett nemzeti szervezeteket, továbbá tisztázhatják a szerepeket és felelősségi köröket;
- testre szabott technikai segítséget nyújthatnak a fenntartható nemzeti kapacitásépítés támogatása érdekében; valamint
- foglalkozhatnak újonnan felmerülő kihívásokkal és lehetőségekkel, így adott esetben a technológiai fejlődéshez, a kettős felhasználással járó kockázatokhoz és az immateriális technológia átadásához kapcsolódó kihívásokkal és lehetőségekkel is.

1B. tevékenység: Képzés a regionális kapcsolattartó pontok személyzete számára

A kapcsolattartó pontok összekötő szerepet töltenek be a bizottság és a nemzeti hatóságok között, és a határozattal kapcsolatos kérdésekben ők töltik be a nemzeti koordinátorok szerepét. Az 1540. sz. határozat szerinti kapcsolattartó pontok személyzetének nyújtott célzott képzési programok ezért döntően hozzájárulnak az 1540. sz. határozatnak, az abban foglalt tagállami kötelezettségeknek, valamint a végrehajtás tekintetében jelentkező kihívásoknak és az azok kezeléséhez szükséges kapacitásoknak a jobb megértéséhez. Időközben, tekintettel a kapcsolattartó pontok rotációinak gyakoriságára, valamint az 1540. sz. határozat végrehajtásával kapcsolatos változó működési környezetre, a kapcsolattartó pontok személyzete számára rendszeres és tartós képzést kell biztosítani. Támogatásban részesül négy regionális képzés államilag kijelölt nemzeti kapcsolattartó pontok számára. A képzés megerősíti a kapcsolattartó pontok személyzetének az 1540. sz. határozattal és ahhoz kapcsolódó későbbi határozatokkal kapcsolatos ismereteit, tisztázza az államok felelősségi körét és a rendelkezésre álló segítségnyújtási lehetőségeket, valamint megerősíti az információmegosztást és az együttműködést úgy a kapcsolattartó pontok között, mint az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottság és a kapcsolattartó pontok között.

1C. tevékenység: Szimulációs gyakorlatok

Két döntéshozatali vagy szimulációs gyakorlatra kerül sor, amelyen a részt vevő államok gyakorlati, forgatókönyv-alapú képzést kapnak az 1540. sz. határozat végrehajtásához kapcsolódóan. Ezek a gyakorlatok előmozdítják majd a nemzeti keretek gyakorlati alkalmazását és validálását, az ügynökségek közötti koordinációt és a döntéshozatali folyamatokat.

A szimulációs gyakorlatok olyan forgatókönyvekre összpontosíthatnak, amelyek nukleáris, vegyi vagy biológiai anyagokkal kapcsolatos proliferációs kockázatokkal foglalkoznak, illetve a nemzeti és regionális prioritásoktól függően kitérhetnek a tiltott beszerzési tevékenységekre és az ilyen tevékenységet folytató szereplőkre, a határokon átnyúló transzferekre vagy az exportellenőrzési kihívásokra. A gyakorlatok megerősítik a műveleti készenlétet, és bővítik a kapacitásépítési és képzési tevékenységekből levont tanulságok körét.

II. Több lehetőség a segítségre szoruló tagállamok számára a szükségleteik megfelelő kielégítéséhez

2. tevékenység: A nemzeti cselekvési tervek kidolgozásának támogatása és testre szabott támogatás nyújtása

Az önkéntes nemzeti cselekvési tervek fontos eszközt jelentenek az 1540. sz. határozat végrehajtásának előmozdítása tekintetében. Segítik az államokat a hiányosságok értékelésében, a végrehajtási intézkedések rangsorolásában, a nemzeti érdekelt felek feltérképezésében, valamint a szükséges erőforrások és segítségnyújtási igények felmérésében. Testre szabott és szakaszos megközelítés révén kérésre legalább két állam kap támogatást önkéntes nemzeti cselekvési tervek kidolgozásához vagy aktualizálásához, ideértve a segítségnyújtási igények azonosítását és feltérképezését is. E támogatás keretében sor kerül a végrehajtási intézkedések rangsorolására, a szükséges erőforrások azonosítására, valamint a segítségnyújtási kérelmek megszövegezésére vagy kiigazítására. Adott esetben kiterjedhet a meglévő nemzeti jogi keretek elemzésére is, hogy azonosítani lehessen azokat a hiányosságokat, amelyek új vagy további jogszabályok vagy rendeletek révén orvosolhatók annak érdekében, hogy teljesíteni lehessen az 1540. sz. határozat szerinti kötelezettségeket. Emellett a nemzeti cselekvési tervek tervezett kidolgozását és aktualizálását követően folyamatos támogatás irányozható elő annak biztosítása érdekében, hogy a terveket konkrét és fenntartható módon hajtsák végre.

A tevékenység támogatni fogja az államokat abban, hogy egyértelmű célokat, határidőket és összehangolt erőfeszítéseket tartalmazó önkéntes nemzeti cselekvési terveket dolgozzanak ki, megkönnyítve az államok és a segítséget nyújtók közötti hatékony partnerségeket az 1540. sz. határozat átfogó végrehajtása érdekében.

III. A nemzeti hatóságok, az érintett közönség és a civil társadalom fokozott tudatossága az 1540. sz. határozat teljes körű végrehajtásának fontosságával kapcsolatban

3. tevékenység: Ismeretek bővítése és terjesztése

Két, ismereteket bővítő eredmény várható, köztük az 1540. sz. határozat végrehajtásával kapcsolatos legfontosabb kérdéseket ismertető kiadványok. Ezek célja, hogy összegyűjtsék a tapasztalatokat és a hatékony gyakorlatokat, betekintést nyújtsanak az újonnan megjelenő tendenciákba és kihívásokba, valamint támogassák megalapozott stratégiák és szakpolitikák kialakítását. A tevékenység bővíteni fogja az érintett érdekelt felek ismereteit az 1540. sz. határozat szerinti kötelezettségek teljes körű és hatékony végrehajtásával kapcsolatos kérdésekről, és hozzá fog járulni az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottság által a releváns területeken végzett munkához. Az, hogy milyen témában kerüljön sor az ismeretek bővítésére és terjesztésére, majd annak alapján dől el, hogy mik a végrehajtás területén mutatkozó – így többek között a 2022. évi átfogó felülvizsgálatban azonosított, illetve a 2027. évi átfogó felülvizsgálatban azonosítandó – tendenciák, hiányosságok és szükségletek.

6. KOORDINÁCIÓS MECHANIZMUS ÉS SZEREPEK

A végrehajtó szerv az UNODA lesz, amely kapcsolatot fog tartani az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottsággal és annak a programtevékenységek megszervezésével foglalkozó szakértői csoportjával. Végrehajtó szervként az UNODA szoros kapcsolatot tart fenn az adományozóval, koordinációs üléseket hív össze, rendszeres szöveges és pénzügyi jelentéseket készít, valamint szakpolitikai és szervezeti támogatást nyújt a partnerszervezeteknek. Minden projektalapot az ENSZ szabályaival és előírásaival összhangban fognak folyósítani és kezelni.

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa az 1977 (2011) sz. határozatában sürgette az 1540. sz. határozattal létrehozott bizottságot, hogy továbbra is aktívan működjön együtt az államokkal és az érintett nemzetközi, regionális és szubregionális szervezetekkel annak érdekében, hogy az 1540. sz. határozat hatálya alá tartozó területeken előmozdítsa a tapasztalatok, a levont tanulságok és a hatékony gyakorlatok megosztását. Ezzel összefüggésben az UNODA-nak az 1540. sz. határozat szerinti addisz-abebai és bangkoki regionális koordinátorai továbbra is komoly támogatást nyújtottak az 1540. sz. határozat végrehajtásához az afrikai és az ázsiai-csendes-óceáni régióban a tömegpusztító fegyverek elterjedésével kapcsolatos kockázatok megelőzése érdekében.

Az UNODA – többek között regionális központjain keresztül – erős partnerségeket tartott fenn nemzetközi és regionális szervezetekkel annak biztosítása érdekében, hogy a rászoruló tagállamok megfelelő támogatást kapjanak a határozat végrehajtásához. Az UNODA továbbra is együtt fog működni az EBESZ-szel, amely célzott finanszírozásban fog részesülni annak érdekében, hogy a részt vevő államokban – megbízatásával, földrajzi hatáskörével és technikai szakértelmével összhangban – konkrét tevékenységeket hajtson végre. Ez az együttműködés az EBESZ erős regionális jelenlétére és a nemzeti hatóságokkal kialakított partnerségére fog támaszkodni, míg a projekt általános koordinációja, felügyelete és a jelentéstétel továbbra is az UNODA felelősségi körébe fog tartozni.

Az UNODA rendszeres koordináció és információmegosztás révén biztosítja a koherenciát és a kiegészítő jelleget a közvetlenül az UNODA által végrehajtott tevékenységek és az EBESZ által végrehajtott tevékenységek között. Az UNODA az EBESZ hozzájárulásait beépíti a programról készült átfogó jelentésekbe, így többek között az adományozónak benyújtott éves pénzügyi és szöveges jelentésekbe is. E hivatalos jelentések mellett a két szervezet szükség esetén naprakész információkat cserélhet egymással informális keretek között, például e-mail-váltások, konferenciahívások és ad hoc koordinációs ülések révén. Ez a megerősített regionális végrehajtási megközelítés lehetővé teszi az UNODA számára, hogy gondoskodjon a kollektív erőfeszítésekről, és maximalizálja a szinergiára kínálkozó lehetőségeket.

Az UNODA kapcsolatot tart és koordinál az Európai Unió által finanszírozott egyéb releváns programok és projektek – nevezetesen a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) anyagokkal foglalkozó kiválósági központokra irányuló uniós kezdeményezés és a P2P exportellenőrzési program – végrehajtó szerveivel, valamint az alábbi tanácsi határozatok alapján végrehajtott projektek végrehajtó szerveivel:

- a Tanács 2025. március 11-i (KKBP) 2025/494 határozata a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezménynek, annak ülészakközi programjának és a tizedik felülvizsgálati konferencia előkészítésének a támogatásáról;
- a Tanács 2023. november 30-i (KKBP) 2023/2705 határozata a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedésének megakadályozásáról szóló 1540 (2004) sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásával összhangban a biológiai biztonság és védelem Ukrajnában való megerősítésének támogatásáról szóló (KKBP) 2019/1296 határozat módosításáról;
- a Tanács 2024. február 19-i (KKBP) 2024/645 határozata a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedésének megakadályozásáról szóló 1540 (2004) sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásával összhangban a biológiai biztonság és védelem Latin-Amerikában való megerősítésének támogatásáról.

7. SZEMÉLYZET

E javasolt tanácsi határozat végrehajtásához külön személyzet jelenlétére lesz szükség, hogy biztosítani lehessen az összes tevékenység hatékony, időben történő és koordinált végrehajtását. Ehhez a következő tisztségeket javasoljuk:

- **Egy politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselő az ENSZ székhelyén:**

Az UNODA-nak a tömegpusztító fegyverekkel foglalkozó osztályán belül az 1540. sz. határozat végrehajtását támogató egység irányítja a projekt végrehajtását. Az egység politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselője támogatja a program általános irányítását és felügyeletét, ideértve többek között releváns tevékenységek végrehajtását, az EBESZ-szel a konkrét tevékenységek végrehajtása érdekében folytatott koordinációt, a projektek nyomon követését és értékelését, adományozói jelentések elkészítését, valamint az adományozóval folytatott rendszeres kommunikációt.

- **Egy regionális koordinátor Addisz-Abeában (Etiópia):**

A regionális koordinátor feladata, hogy az afrikai államok körében előmozdítsa a politikai akaratot, tájékoztató tevékenységet és kapacitásépítést folytasson azzal a céllal, hogy a fennmaradó nemzeti végrehajtási hiányosságok azonosítása és kezelése révén javítani lehessen az 1540. sz. határozat végrehajtását. A koordinátor továbbra is célzottan gondoskodni fog arról, hogy az 1540. sz. határozat tekintetében biztosítsa Afrikában a tájékoztatást és a szerepvállalást, és elsődleges támogatást fog nyújtani az 1540. sz. határozat régióbeli végrehajtásának megerősítését célzó nemzeti és regionális tevékenységek megvalósításához.

8. IDŐTARTAM

A projekt végrehajtásának becsült teljes időtartama 36 hónap.

9. AZ EU LÁTHATÓSÁGA

Az UNODA minden megfelelő intézkedést meg fog tenni annak érdekében, hogy a nyilvánosság körében népszerűsítse az e tanácsi határozatjavaslat alapján végrehajtott tevékenységekhez nyújtott uniós pénzügyi támogatást, és ezzel biztosítsa az uniós hozzájárulás teljes láthatóságát és ismertségét. Ezeket az intézkedéseket az Európai Bizottság által közzétett, az Európai Unió külső tevékenységére vonatkozó kommunikációs és láthatósági kézikönyvvel összhangban kell végrehajtani. E célból az UNODA megfelelő imázsépítés és tájékoztatás útján hangsúlyozni fogja az EU szerepét, biztosítva az intézkedések átláthatóságát, és növelve a határozat céljainak, az uniós támogatásnak és a támogatás révén megvalósított eredményeknek az ismertségét. Az e határozat értelmében végrehajtott tevékenységekkel összefüggésben készült anyagokon jól látható helyen fel kell tüntetni az EU zászlaját, a zászló helyes használatára és sokszorosítására vonatkozó uniós iránymutatásoknak megfelelően.

10. KEDVEZMÉNYEZETTEK

A program kedvezményezettjei az Egyesült Nemzetek tagállamai.

Az UNODA arra fog törekedni, hogy ösztönözze a kedvezményezett államokat a nők érdemi bevonására a projekt valamennyi szakaszában.